Ilmiy tadqiqotlar va ularning yechimlari jurnali
Aoka guvohnoma № 323759 ISSN: 3060-4818

VAZIRLAR MAHKAMASI

Rahmatjonov Sanjarbek Rahmatjon o‘g‘li
Namangan davlat universiteti
Yuridik fakulteti 1 – bosqich talabasi
Ilmiy rahbar: **Pulatov Otabek**
Doi: https://doi.org/10.5281/zenodo.20320150

Annotatsiya (o‘zbek tilida) Ushbu maqolada O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining davlat boshqaruvi tizimidagi o‘rni, vakolatlari, asosiy vazifalari hamda mamlakat taraqqiyotidagi ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, hukumatning iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy sohalardagi faoliyati tahlil qilingan.

Аннотация (rus tilida). В данной статье рассматриваются роль и значение O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi в системе государственного управления Республики Узбекистан. Освещаются основные задачи, полномочия и деятельность правительства в экономической, социальной и политической сферах.

Annotation (ingliz tilida). This article discusses the role and significance of O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi in the system of public administration of the Republic of Uzbekistan. The article analyzes the main functions, powers and activities of the government in economic, social and political fields.

Kalit so‘zlar: Vazirlar Mahkamasi, davlat boshqaruvi, ijro hokimiyati, Bosh vazir, iqtisodiy islohotlar, davlat siyosati, hukumat faoliyati, Konstitutsiya.

Kirish. O‘zbekiston Respublikasida davlat hokimiyati tizimi qonun chiqaruvchi, ijro etuvchi va sud hokimiyatiga bo‘linadi. Mazkur tizimda ijro hokimiyatining markaziy organi sifatida O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi faoliyat yuritadi. Vazirlar Mahkamasi mamlakatda davlat siyosatini amalga oshirish, iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishni ta’minlash hamda qonunlar ijrosini tashkil etishda muhim o‘rin tutadi. Hukumat faoliyati fuqarolarning manfaatlarini himoya qilish, davlat barqarorligini mustahkamlash va jamiyat taraqqiyotiga xizmat qiladi. Vazirlar Mahkamasi o‘z faoliyatini O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi hamda “Vazirlar Mahkamasi to‘g‘risida”gi Qonun asosida amalga oshiradi. Mazkur organ davlat boshqaruvi tizimining muhim bo‘g‘ini bo‘lib, mamlakatning ichki va tashqi siyosatini amalga oshirishda katta ahamiyat kasb etadi. Asosiy qism Vazirlar Mahkamasi tarkibiga Bosh vazir, uning o‘rinbosarlari, vazirlar, davlat qo‘mitalari rahbarlari hamda boshqa mas’ul shaxslar kiradi. Bosh vazir hukumat faoliyatiga rahbarlik qiladi va uning samarali ishlashini ta’minlaydi. U davlat boshqaruvi organlari faoliyatini muvofiqlashtiradi, hukumat qarorlari bajarilishini nazorat qiladi hamda Prezident topshiriqlarining ijrosini tashkil etadi. Vazirlar Mahkamasining asosiy vazifalaridan biri mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishdan iboratdir. Hukumat iqtisodiy barqarorlikni ta’minlash, investitsiyalarni jalb qilish, sanoat va qishloq xo‘jaligini rivojlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli chora-tadbirlarni amalga oshiradi. Xususiy mulkni himoya qilish, tadbirkorlik faoliyatini qo‘llab-quvvatlash va bozor iqtisodiyoti tamoyillarini rivojlantirish hukumat siyosatining ustuvor yo‘nalishlari hisoblanadi. Shuningdek, davlat budjetini shakllantirish va uning ijrosini tashkil etish ham Vazirlar Mahkamasining muhim vakolatlaridan biridir. Budjet mablag‘laridan oqilona foydalanish, moliyaviy nazoratni kuchaytirish hamda iqtisodiy samaradorlikni oshirish hukumat faoliyatining asosiy maqsadlaridan hisoblanadi. Soliq tizimini takomillashtirish va bank-moliya tizimini rivojlantirish orqali iqtisodiy taraqqiyotni jadallashtirishga alohida e’tibor qaratiladi.

Ta’lim tizimini rivojlantirish ham hukumat faoliyatining muhim yo‘nalishlaridan biridir. Mamlakatda zamonaviy maktablar, akademik litseylar va oliy ta’lim muassasalari tashkil etilib, yoshlarning sifatli ta’lim olishi uchun zarur sharoitlar yaratilmoqda. Ilm-fan va innovatsion texnologiyalarni rivojlantirishga qaratilgan davlat dasturlari ham hukumat tomonidan qo‘llab-quvvatlanmoqda. Sog‘liqni saqlash tizimida aholiga sifatli tibbiy xizmat ko‘rsatish, kasalliklarning oldini olish hamda tibbiyot muassasalarini zamonaviy texnologiyalar bilan jihozlash masalalariga katta e’tibor qaratilmoqda. Aholining sog‘lig‘ini muhofaza qilish davlat siyosatining muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Bundan tashqari, Vazirlar Mahkamasi transport, energetika va ekologiya sohalarini rivojlantirishga ham alohida ahamiyat beradi. Transport infratuzilmasini modernizatsiya qilish, yangi avtomobil va temir yo‘llar qurish, energetika tizimini rivojlantirish va qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanishni kengaytirish bo‘yicha qator islohotlar amalga oshirilmoqda.

Ekologik muammolarni hal etish, atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish masalalari ham hukumat faoliyatining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Ayniqsa, Orolbo‘yi hududidagi ekologik vaziyatni yaxshilash bo‘yicha davlat dasturlari amalga oshirilmoqda. Vazirlar Mahkamasi xalqaro hamkorlikni rivojlantirishga ham katta e’tibor qaratadi. Xorijiy davlatlar va xalqaro tashkilotlar bilan iqtisodiy, siyosiy va madaniy aloqalarni mustahkamlash orqali mamlakatning xalqaro maydondagi nufuzi oshirilmoqda. Chet el investitsiyalarini jalb etish va xalqaro savdo aloqalarini kengaytirish hukumat faoliyatining muhim yo‘nalishlaridan biridir.

Xulosa qilib aytganda, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi O‘zbekiston Respublikasining davlat boshqaruvi tizimida muhim o‘rin egallaydi. Hukumatning samarali faoliyati mamlakat iqtisodiyoti rivojlanishi, aholi farovonligining oshishi hamda davlat barqarorligini ta’minlashda katta ahamiyatga ega. Vazirlar Mahkamasi tomonidan amalga oshirilayotgan islohotlar mamlakat taraqqiyotining muhim omili bo‘lib xizmat qilmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent: O‘zbekiston, 2023.
2. “O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi to‘g‘risida”gi Qonun.
3. Odilqoriyev X.T. Davlat va huquq nazariyasi. – Toshkent: Adolat, 2020.
4. Islomov Z.M. Konstitutsiyaviy huquq asoslari. – Toshkent: TDYU nashriyoti, 2021.
5. O‘zbekiston Respublikasida davlat boshqaruvi tizimiga oid ilmiy maqolalar va darsliklar.